

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความคงทนในการจำของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในวิชาภาษาไทย เรื่อง "คำพ้องเสียง" ที่เรียนจากบทเรียนแบบโปรแกรมชนิดร้อยกรอง และร้อยแก้ว โดยตั้งสมมติฐานในการวิจัยว่าผลของความคงทนในการจำจะมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการทดลองเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาขาน้ำทิพย์ จำนวน 60 คน โดยแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนที่ใช้ในการวิจัยมีความเชื่อถือได้ของแบบทดสอบ 0.765

สรุปผลการวิจัย

1. การเปรียบเทียบความคงทนในการจำจากการเรียนรู้ของทั้ง 2 กลุ่ม ปรากฏว่าผู้เรียนที่เรียนด้วยบทเรียนแบบโปรแกรมชนิดร้อยกรองมีความคงทนในการจำเนื้อหาวิชาที่เรียนไปแล้ว ได้ดีกว่าผู้เรียนที่เรียนด้วยบทเรียนแบบโปรแกรมชนิดร้อยแก้วอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อวัดผลหลังจากการเรียนรู้สิ้นสุดลงแล้ว 1 สัปดาห์
2. การเปรียบเทียบความคงทนในการจำในการเรียนรู้ทั้ง 2 กลุ่ม เมื่อทิ้งระยะห่างจากการเรียนรู้ เมื่อเสร็จสิ้นลงทันที 2 สัปดาห์ ผู้เรียนที่เรียนด้วยบทเรียนแบบโปรแกรมชนิดร้อยกรองสามารถจดจำเนื้อหาที่เรียนมาแล้วได้ดีกว่าผู้เรียนที่เรียนด้วยบทเรียนแบบโปรแกรมชนิดร้อยแก้วอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5
3. การเปรียบเทียบความคงทนในการจำในการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้ง 2 กลุ่ม เมื่อทิ้งระยะห่างจากการเรียนรู้ เมื่อสิ้นสุดทันที 1 เดือน ผู้เรียนที่เรียนด้วยบทเรียนแบบโปรแกรมชนิดร้อยกรอง สามารถจำเนื้อหาที่เรียนมาแล้วได้ดีกว่าผู้เรียนที่เรียนด้วยบทเรียนแบบโปรแกรมชนิดร้อยแก้วอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5
4. การวิเคราะห์ความแปรปรวนของความคงทนในการจำจากระยะเวลาที่ต่างกัน ทั้ง 3 ครั้ง ของบทเรียนแบบโปรแกรมชนิดร้อยกรอง ปรากฏว่ามีผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ 0.5

5. การวิเคราะห์ความแปรปรวนของความคงทนในการจำจากระยะเวลาที่ต่างกัน ทั้ง 3 ครั้ง ของบทเรียนแบบโปรแกรมชนิดร้อยแก้ว ปรากฏว่ามีผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

อภิปรายผลการวิจัย

1. ในการศึกษาความคงทนในการจำ ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการทดลองทั้ง 3 ครั้ง พบว่า ผลของความคงทนในการจำแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.5 ผลจากค่ามัธยฐาน เลขคณิตของการสอบแต่ละครั้ง ปรากฏว่ากลุ่มที่เรียนจากบทเรียนแบบโปรแกรมชนิดร้อยกรองทำคะแนนเฉลี่ยได้สูงกว่ากลุ่มที่เรียนจากบทเรียนแบบโปรแกรมชนิดร้อยแก้ว และผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่ พบว่าบทเรียนแบบโปรแกรมชนิดร้อยกรอง มีผลแตกต่างกันน้อยกว่าบทเรียนแบบโปรแกรมชนิดร้อยแก้ว นั้นแสดงว่าระยะเวลาที่ต่าง ๆ กัน มีผลกระทบต่อความคงทนในการจำของบทเรียนแบบโปรแกรมชนิดร้อยกรองน้อยกว่าบทเรียนแบบโปรแกรมชนิดร้อยแก้ว สรุปได้ว่ากลุ่มที่เรียนจากบทเรียนแบบโปรแกรมชนิดร้อยกรอง มีความคงทนในการจำดีกว่ากลุ่มที่เรียนด้วยบทเรียนแบบโปรแกรมชนิดร้อยแก้ว นั้นแสดงว่าคำอธิบายที่เป็นร้อยกรองผู้เรียนจะมีความคงทนในการจำดีกว่า คล้ายกับผลการวิจัยของ จรรยา วงใน (2522 : 51) ที่ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับ "การสร้างหนังสืออ่านประกอบที่แต่งเป็นร้อยกรองเพื่อฝึกทักษะในการอ่านของเด็กระดับประถมศึกษาปีที่ 4" ผลจากการวิจัยปรากฏว่าหนังสือที่แต่งขึ้นเหมาะที่จะนำมาใช้กับเด็กได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับ คำกล่าวสรุปของ คุณหญิงสมโรจน์ สวัสดิกุล ณ อยุธยา (2521 : 93) ที่สรุปว่า "ร้อยกรองจำง่าย เกิดขึ้นก่อนร้อยแก้ว และเกิดเพื่อประโยชน์เพราะจำง่าย เด็ก ๆ ถึงได้ชอบนัก"

2. เมื่อดูจากคะแนนการสอบจะเห็นว่ามียกตัวอย่างบางคนมีคะแนนไม่แตกต่างกัน และบางคนมีคะแนนสูงกว่าการสอบทันทีบ้างเล็กน้อย ซึ่งผลการวิจัยคล้ายกับผลการวิจัยของ อร่าม คัมภรพย์ (2526 : 36) ที่ได้กล่าวสรุปถึงผลการวิจัยของเขาว่า "ที่เป็นเช่นนั้น เนื่องจากว่าข้อสอบที่ใช้เป็นข้อสอบชุดเดิม หลังจากที่มีการสอบผู้เรียนบางคนอาจจะไปศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม ทำให้การสอบครั้งแรกเป็นผลส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ต่อไป"

3. เมื่อทั้งระยะเวลาหลังจากการเรียนรู้สิ้นสุดลงผู้เรียนส่วนมากทั้ง 2 กลุ่มคะแนนลดลง เนื่องมาจากเมื่อทั้งระยะเวลาให้ห่างออกไปมีผลทำให้ความจำลดลง ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวสรุปของ พยงค์ แสง เศษ (2525 : 34 อ้างอิงมาจาก เอบบิงเฮาส์ Ebbinghaus 1850-1909) ว่า โดยทั่วไปความจำจะหายไปอย่างรวดเร็วในระยะเวลา 20 นาทีแรก จนถึง 9 ชั่วโมงแรก เมื่อเวลาผ่านไป 20 นาที ความจำ เหลือน้อยกว่าร้อยละ 60 เหลือน้อยกว่าร้อยละ 50 เมื่อเวลาผ่านไป 1 ชั่วโมง เหลือน้อยกว่าร้อยละ 40 เมื่อเวลาผ่านไป 9 ชั่วโมง และถ้าไม่มีการทบทวนเลยในระยะเวลา นั้น ความจำจะเหลืออยู่เพียงร้อยละ 20 เมื่อเวลาผ่านไป 31 วัน อย่างไรก็ตามจากผลการทดลองความจำของผู้เรียนก็ไม่ลดลงไปมากมายขนาดนั้น ทั้งนี้เป็นเพราะว่ากระบวนการเรียนรู้ส่งผลต่อการจำจนเป็นความจำระยะยาว (Long term memory) ซึ่ง ชัยพร วิชชาวุธ (2520 : 48) ได้กล่าวสรุปไว้ว่า ความจำระยะยาวเป็นความจำที่ถาวร จะเกิดขึ้นเมื่อมีสิ่งหนึ่งสิ่งใดมาสะกิดใจแล้วสามารถที่จะรื้อฟื้นขึ้นมาได้ ความจำระยะยาวนี้ก็คือความคงทนในการจำนั่นเอง จากผลการทดลองปรากฏว่าผู้เรียนจากบทเรียนแบบโปรแกรมชนิดร้อยกรองมีความคงทนในการเรียนรู้มากกว่าร้อยแก้ว แม้จะน้อยลงไปกว่าเดิมเล็กน้อย นั่นคือกระบวนการเรียนรู้จากการใช้คำอธิบายแบบร้อยกรองดีกว่าร้อยแก้ว ซึ่งเป็นผลต่อความคงทนในการจำซึ่ง อัดัม (Adam 1967 : 9) ได้กล่าวไว้ว่า "การที่จะจดจำสิ่งที่จะเรียนรู้ได้มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับกระบวนการ เรียน"

ข้อเสนอแนะ

1. การนำบทเรียนแบบโปรแกรมในวิชาภาษาไทยมาใช้ในการเรียนการสอนวิธีการที่ตัวอย่างหนึ่งก็คือการใช้บทเรียนแบบโปรแกรมชนิดร้อยกรอง เพราะจากผลการวิจัยปรากฏว่าบทเรียนแบบโปรแกรมชนิดร้อยกรองให้ผลดีในด้านความจำมากกว่าร้อยแก้ว
2. ควรสร้างบทเรียนแบบโปรแกรมชนิดร้อยกรองขึ้นใช้สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา เพราะนักเรียนวัยประถมศึกษาส่วนใหญ่นิยมชอบการอ่านคำคล้องจอง แต่ถ้าเป็นเด็กที่ต่ำกว่าระดับชั้นประถมปีที่ 5 ควรจะลดจำนวนคำของกลอนแต่ละวรรคลง โดยเลือกแต่งเป็นกลอนหก เพื่อให้สั้นเข้า และสะดวกแก่การจดจำ

3. นอกจากจะนำบทเรียนแบบโปรแกรมแบบร้อยกรองมาใช้สอนในวิชาภาษาไทยแล้ว น่าจะได้มีการวิจัยในเชิง เปรียบ เทียบ เช่นเดียวกับการวิจัยในครั้งนี้นี้กับวิชาอื่น ๆ ที่คล้ายคลึงกับ วิชาภาษาไทย เพื่อศึกษาผลในเชิง เปรียบ เทียบ

คุนย์วิทย์ทรัพย์ากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย